

**STAN I STRUKTURA BEZROBOCIA
W POWIECIE CHRZANOWSKIM
na koniec czerwca 2015 roku**

POZIOM BEZROBOCIA I STOPA BEZROBOCIA

Na koniec czerwca 2015 roku w rejestrze Powiatowego Urzędu Pracy w Chrzanowie figurowały **5453 osoby bezrobotne**. Liczba bezrobotnych **spadła** w relacji do analogicznego okresu roku poprzedniego – o 607 osób, tj. o 10%.

Tabela 1. Bezrobotni zarejestrowani i stopa bezrobocia
(stan w końcu okresu sprawozdawczego)

<i>Wyszczególnienie</i>	<i>Czerwiec 2014</i>	<i>Czerwiec 2015</i>
Bezrobotni zarejestrowani:	6060	5453
- mężczyźni	2956	2587
- kobiety	3104	2866
 Z liczby bezrobotnych:		
- dotychczas niepracujący	854	679
- zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	413	351
- posiadający prawo do zasiłku	785	673
 Stopa bezrobocia w powiecie chrzanowskim	14,5%	13,1%

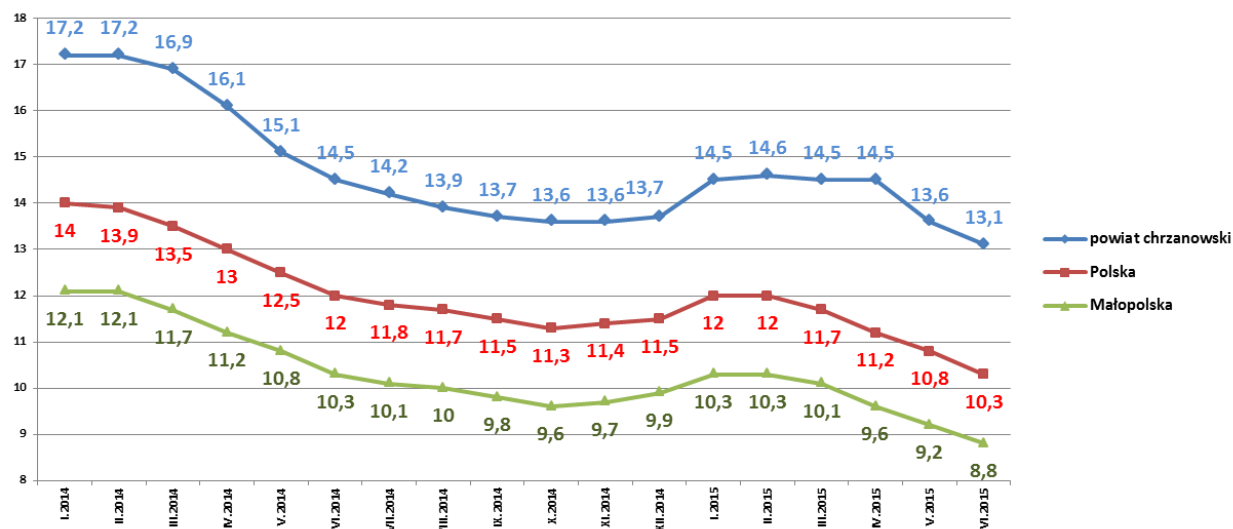
Na koniec czerwca 2015 roku w ewidencji odnotowano 679 osób dotychczas niepracujących, 351 osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy oraz 673 osoby posiadające prawo do zasiłku dla bezrobotnych. Powyższe kategorie uległy zmniejszeniu w porównaniu do analogicznego okresu sprawozdawczego roku 2014 :

- liczba osób dotychczas niepracujących o 20,5% (o 175 osób),
- liczba zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy o 15% (o 62 osoby),
- liczba posiadających prawo do zasiłku zmniejszyła się o 14,3% (o 112 osób).

Na koniec czerwca 2015 roku **wskaźnik stopy bezrobocia** liczony dla powiatu chrzanowskiego osiągnął poziom **13,1%** co w porównaniu do czerwca 2014 roku oznacza spadek o 1,4 punktu procentowego. Stopa bezrobocia dla województwa małopolskiego wyniosła natomiast 8,8% a dla kraju 10,3%.

Zmiany stopy bezrobocia od roku 2014 przedstawia poniższy wykres.

Wykres 1. Zmiany stopy bezrobocia w latach 2014 – 2015

PŁYNNOŚĆ BEZROBOCIA

Kształtowanie się poziomu bezrobocia zależy od wielkości i dynamiki zmian w napływie i odpływie z bezrobocia. Obie te wielkości charakteryzują się wysokimi wahaniami wynikającymi w znacznej mierze z sezonowości.

Od początku roku 2015 roku **zarejestrowano 3892 osoby bezrobotne**. W analogicznym okresie roku 2014 zarejestrowano 3896 osób. Wśród bezrobotnych nowo zarejestrowanych 3318 osób (85,3%) stanowiły osoby rejestrujące się po raz kolejny. Spośród osób nowo zarejestrowanych 583 osoby, tj. 14,9% stanowiły osoby dotychczas niepracujące.

Tabela 2. Bezrobotni nowo zarejestrowani i wyrejestrowani
(stan w ciągu okresu)

Wyszczególnienie	I. - VI.2014	I. - VI.2015
Bezrobotni nowo zarejestrowani ogółem	3896	3892
z liczby ogółem:		
- zarejestrowani po raz pierwszy	638	574
- zarejestrowani po raz kolejny	3258	3318
Bezrobotni wyrejestrowani ogółem	4830	4139
w tym m. in.:		
- podjęcia pracy subsydiowanej	103	172
- podjęcia pracy niesubsydiowanej	2001	1991

Od początku 2015 roku **wyrejestrowano 4139 osób bezrobotnych**. W analogicznym okresie roku 2014 wyrejestrowano 4830 osób. Oznacza to, że odpływ w roku 2015 był niższy o 691 osób niż w roku 2014.

Główną przyczyną utraty statusu bezrobotnego było **podjęcie pracy**. Od początku roku 2015 **2163 osoby** zostały wyłączone z ewidencji z powodu podjęcia pracy, co stanowiło **52,3%** ogółu wyłączeń z ewidencji. Drugą z najczęstszych przyczyn wyłączeń z rejestru było **niepotwierdzenie gotowości do pracy**. Od początku roku 2015 **916 osób** zostało wyłączonych z ewidencji z tego powodu, co stanowiło **22,1%** odpływu.

Przyczyną pozbawienia statusu bezrobotnego była także **dobrowolna rezygnacja ze statusu bezrobotnego** (258 osób, tj. 6,2%) oraz **odmowa bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy** (42 osoby, tj. 1%).

Utrata statusu bezrobotnego może mieć związek także z dezaktywacją zawodową.

Od początku 2015 roku przyczynami tego typu wyłączeń z ewidencji bezrobotnych były:

- osiągnięcie wieku emerytalnego – 17 osób,
- nabycie praw emerytalnych lub rentowych – 53 osoby,
- nabycie praw do świadczenia przedemerytalnego – 66 osób

Odpływ z ewidencji osób bezrobotnych 2015 roku związany był także z:

- rozpoczęciem prac interwencyjnych – 50 osób,
- rozpoczęciem stażu – 338 osób, w tym 28 osób w ramach bonu stażowego,
- rozpoczęciem szkolenia – 51 osób, w tym 10 osób w ramach bonu szkoleniowego,
- podjęciem robót publicznych – 8 osób,
- otrzymaniem dotacji na podjęcie działalności gospodarczej – 44 osoby,
- podjęciem pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego – 35 osób,
- podjęciem pracy poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie – 2 osoby,
- podjęciem pracy w ramach bonu zatrudnieniowego – 3 osoby,
- podjęciem pracy w ramach refundacji składek na ubezpieczenie społeczne – 2 osoby,
- podjęciem pracy w ramach dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 50 roku życia – 15 osób,
- rozpoczęciem przygotowania zawodowego dorosłych – 2 osoby,
- rozpoczęciem prac społecznie użytecznych – 106 osób, w tym w ramach PAI – 48 osób.

Osoby bezrobotne, które podjęły pracę w ramach w/w programów, zgodnie z objaśnieniami Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej są ujmowane w momencie rozpoczęcia danego programu do kategorii osób wyłączonych z ewidencji. Po zakończeniu danego programu ponownie uwzględnia się je w liczbie zarejestrowanych bezrobotnych w miesiącu sprawozdawczym.

STRUKTURA BEZROBOTNYCH

Większą część populacji bezrobotnych zarejestrowanych w chrzanowskim Urzędzie Pracy stanowią kobiety. Na koniec czerwca 2015 roku w liczbie 2866, stanowiły 53% ogółu bezrobotnych. W porównaniu do czerwca 2014 roku ich liczba spadła o 238 osób (7,7%), przy jednoczesnym niewielkim wzroście udziału w bezrobociu ogółem.

Jak dotąd rynki pracy wszystkich rozwiniętych krajów nie poradziły sobie z gorszymi perspektywami kobiet w porównaniu do możliwości mężczyzn. Przejawia się to niższym poziomem zatrudnienia, mniejszymi płacami, zatrudnieniem w mniej prestiżowych i gorzej płatnych branżach. Żadne państwo jak dotąd nie usunęło nierówności kobiet i mężczyzn na rynku pracy. Prostą receptą nie jest na pewno sam wzrost gospodarczy. Przynosi on wprawdzie większe dochody, przyczyniając się do poprawy materialnej sytuacji pań zatrudnionych w „żeńskich” branżach (wyższe wydatki na opiekę zdrowotną, edukację itp.). Jednak sam wzrost PKB nie rozwiąże wszystkich problemów. Ważniejszy jest rozwój społeczny i odpowiednia socjalizacja już od najmłodszych lat.

W art. 49 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy wyszczególnione zostały grupy osób uznanych za będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy. W końcu czerwca 2015 roku status osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy posiadało 4607 osób, co oznacza, że 84 na 100 bezrobotnych

spełniało kryteria by być zaliczonym do tej kategorii. Osoba może spełniać kilka kryteriów by jednocześnie być zakwalifikowaną do kilku grup w szczególnej sytuacji.

Poniższa tabela zawiera dane dotyczące osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy na koniec czerwca 2015 roku

<i>Kategorie bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy</i>	<i>Stan ogółem na koniec czerwca 2015</i>	<i>Udział w liczbie bezrobotnych ogółem</i>
<i>Do 30 roku życia</i>	1574	28,9%
<i>- w tym do 25 roku życia</i>	747	13,7%
<i>Długotrwale bezrobotni</i>	3070	56,3%
<i>Powyżej 50 roku życia</i>	1431	26,2%
<i>Korzystające ze świadczeń pomocy społecznej</i>	197	3,6%
<i>Posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia</i>	544	10%
<i>Posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia</i>	2	0,04%
<i>Niepełnosprawni</i>	310	5,6%

Najbardziej liczną zbiorowość tworzą długotrwale bezrobotni (3070 osób), tj. 56,3% ogółu zarejestrowanych, osoby bezrobotne do 30 roku życia (1574 osoby, tj. 28,9%) oraz osoby bezrobotne powyżej 50 roku życia (1431 osób, tj. 26,2%).

Długotrwale bezrobotni to grupa, które ze względu na niskie wykształcenie i długi czas pozostawania bez pracy (ponad 1 rok) ma znaczne problemy z ponownym wejściem na rynek pracy. Jak wynika z danych statystycznych grupa ta od kilku lat należy do najliczniejszej kategorii bezrobotnych. W porównaniu do czerwca 2014 roku liczba bezrobotnych długotrwale uległa obniżeniu o 164 osoby ale udział w liczbie bezrobotnych ogółem wzrósł o 2,9 punktu procentowego.

Niekorzystne zmiany zanotowano także w odniesieniu do osób bezrobotnych, powyżej 50 roku życia. Ta grupa osób na koniec czerwca 2015 roku stanowiła 26,2% wszystkich osób zarejestrowanych. Oznacza to, że w stosunku do czerwca 2014 roku udział w liczbie bezrobotnych ogółem wzrósł o 1,8 punktu procentowego pomimo, że zanotowano spadek liczby bezrobotnych o 48 osób. Zwiększanie udziału osób starszych w strukturze ludności to realny problem społeczny, który jest wyzwaniem dla współczesnej gospodarki i rynku pracy. W ostatnich latach sytuacja osób starszych na rynku pracy budzi coraz większe zainteresowanie wielu środowisk in. ośrodków akademickich, instytucji państwowych, pracodawców oraz samego społeczeństwa. Rosnące znaczenie osób starszych wynika zarówno z zachodzących zmian demograficznych, jaki i sytuacji społeczno-ekonomicznej kraju.

Wiele osób w tym wieku nawet nie stara się o pracę, uważając, że są „zbyt starzy”, a także „słabo wykształceni” lub ich wykształcenie jest nieprzydatne, nie znają języków, nie potrafią obsługiwać komputera. Program aktywizacji osób po 50 roku życia musi zatem być kompleksowy. Z jednej strony wzmacniamy ich poczucie własnej wartości np. poprzez poradnictwo indywidualne czy uczestnictwo w tematycznych warsztatach, a także uzupełniamy lukę kompetencyjną np. w zakresie obsługi komputera czy też aktualizacji uprawnień zawodowych.

Młodzież jest grupą szczególnie zagrożoną bezrobociem, gdyż przegrywa w konkurencji z pracownikami posiadającymi doświadczenie zawodowe. Pozostawanie młodych ludzi bez pracy powoduje utratę zdobytych kwalifikacji, zniechęcenie i doprowadza często do patologii społecznych.

Na koniec czerwca 2015 roku w powiecie chrzanowskim zarejestrowane były **1574 osoby bezrobotne do 30 roku życia, w tym 747 osób poniżej 25 roku życia**. Należy zauważyć, że w porównaniu do czerwca 2014 roku zarówno liczba osób do 25 roku życia jak i ich udział w liczbie bezrobotnych ogółem się obniżył – o 209 osób, udział o 2,1 punktu procentowego.

Młodzież jest szczególną grupą na rynku pracy z uwagi na to, że to właśnie młodzi ludzie są z jednej strony grupą najbardziej poszukiwaną, a z drugiej strony spotykają się z największymi problemami z wejściem na rynek pracy. Ludzie poniżej 25 roku życia są grupą specyficzną, bo wkraczają dopiero na rynek pracy. Młodzież opuszczająca szkoły jest wyposażona w pewien zasób wiedzy teoretycznej, która jednak w zetknięciu z rynkiem pracy bardzo często okazuje się niewystarczająca do znalezienia zatrudnienia. I nie chodzi tylko o szkoły gimnazjalne (z oczywistych przyczyn), ponadpodstawowe o profilu ogólnym czy zawodowym, ale również o kształcenie na wyższym poziomie. Stąd wciąż w rejestrach urzędów pracy znajdują się osoby o wykształceniu policealnym i wyższym. Od wielu lat działania urzędów pracy skierowane są w dużym stopniu do tej grupy bezrobotnych. Aktywna polityka rynku pracy polega na przygotowaniu bezrobotnych, w tym bezrobotnej młodzieży, do podjęcia pracy w przyszłości.

Ponadto w końcu omawianego okresu sprawozdawczego najliczniejszą grupę wśród bezrobotnych stanowiły osoby w wieku 25-34 lat – 1603 osoby a ich odsetek w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł 29,4%. Większość bezrobotnych rejestrujących się w chrzanowskim Urzędzie Pracy to osoby o stosunkowo niskim poziomie wykształcenia. Najliczniejszą grupą wśród bezrobotnych na koniec czerwca 2015 roku były osoby posiadające wykształcenie gimnazjalne i niższe – 1428 osób (26,1%) oraz wykształcenie zasadnicze zawodowe – 1425 osób (26,1%). Z kolei biorąc pod uwagę czas pozostawania bez pracy najwięcej osób jest zarejestrowanych takich, które poszukują pracy przez okres dłuższy niż 24 miesiące (1119 osób, tj. 20,5%) oraz 6 – 12 miesięcy (1107 osób, tj. 20,3%). Ponadto wg stażu pracy najliczniejszą grupę w strukturze bezrobotnych stanowiły osoby posiadające staż pracy od roku do 5 lat – 1260 osób (23,1%).